

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije

Broj: 03-01-112 /17-11

Podgorica, 21. 01. 2019. godine

Na osnovu člana 54 a u vezi sa članom 44 stav 2 Zakona o sprječavanju korupcije ("Sl. list CG", br. 53/14), dana 12.12.2017. godine, Agencija za sprječavanje korupcije je po službenoj dužnosti pokrenula postupak za utvrđivanje postojanja ugrožavanja javnog interesa, i shodno navedenom donosi

MIŠLJENJE

Na osnovu sprovedenog postupka provjere istinitosti navoda Agencija nije utvrdila postojanje ugrožavanja javnog interesa u postupku sprovođenja zakonom predviđenih procedura za zapošljavanje u „Željezničkoj infrastrukturi Crne Gore“ AD Podgorica.

O b r a z l o ž e n j e

Agencija za sprječavanje korupcije je dana 12.12.2017. godine na osnovu sopstvenih saznanja, u skladu sa članom 54 Zakona o sprječavanju korupcije, pokrenula postupak po službenoj dužnosti o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije u "Željezničkoj infrastrukturi Crne Gore" a.d. Podgorica. Sumnja na postojanje ugrožavanja javnog interesa, ustanovljena je pregledom medijskog članka iz dnevnog lista "Vijesti" od 5.12.2017. godine. Prema navodima sadržanim u pomenutom članku direktor Sektora za upravljanje i regulisanje saobraćaja u "Željezničkoj infrastrukturi Crne Gore" Ad Podgorica,

P.V. je ne sprovodeći zakonom predviđene procedure i konkurse zaposlio najmanje četiri svoja najbliža srodnika, između ostalih i njegovu suprugu, što implicira na mogući nepotizam u navedenoj instituciji.

ISPITNI POSTUPAK

Ovlašćeni službenici Agencije, postupajući u skladu sa odredbom člana 35 Zakona o sprječavanju korupcije, po službenoj dužnosti su pribavili podatke i obavještenja o činjenicama koje su neophodne za vođenje postupka i odlučivanje, tako da je:

Postupajući u skladu sa članom 35 Zakona o sprječavanju korupcije („Službeni list CG“, br. 53/14), Agencija je pokrenula postupak provjere istinitosti navoda o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, pa je *uz izjašnjenje* na navode iz prijave zatražena i sledeća dokumentacija:

1. Statut;
2. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta;
3. Cjelokupna dokumentacija koja se odnosi na raspisivanje oglasa-konkursa za radna mjesta na koja su primljeni u radni odnos M.S. i M.S., S. R. i I.V.;
4. Cjelokupna dokumentacija koju su dostavili prijavljeni kandidati;
5. Odluka o izboru kandidata M.S. i M.S., S.R. i I.V.;
6. Ugovor o radu koji je zaključen sa izabranim kandidatima M.S. i M.S., S.R. i I.V.;
7. i drugu neophodnu dokumentaciju u vezi sa prethodno navedenim.

Dana 19.1.2018.godine, „Željeznička infrastruktura Crne Gore“ a.d. Podgorica je dostavila odgovor u kojem je navedeno sledeće:

ŽICG AD Podgorica je po pitanju zapošljavanja M.S., I.V. i S.R. sprovedla sve predviđene procedure u skladu sa Zakonom o radu, Statutom ŽICG AD Podgorica i Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta ŽICG AD Podgorica, *dok su za lice M.S. naveli da nije zaposleno u ŽICG AD Podgorica.*

Uz izjašnjenje je dostavljena i sledeća dokumentacija:

- Statut ŽICG AD Podgorica od marta 2013.godine;
- Statut ŽICG AD Podgorica od jula 2016.godine;

- Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta ŽICG AD Podgorica od februara 2014.godine;
- Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta ŽICG AD Podgorica od marta 2017.godine;

Takođe, u odnosu na zaposlenog M.S. dostavljena je sledeća dokumentacija:

- zahtjev za raspisivanje oglasa za prijem radnika br.2455 od 12.4.2017.god;
- odluka o raspisivanju oglasa br.2462 od 13.4.2017.god;
- prijava o slobodnom radnom mjestu od 13.4.2017.god;
- prijava na oglas M.S. br.2531 od 18.4.2017.god (uz koju je dostavljeno Uvjerenje o završenim specijalističkim akademskim studijama od 25.3.2015.god., Uvjerenje o obavljenom stručnom osposobljavanju od 16.10.2014.god i izvod iz evidencije ličnog kartona nezaposlenog lica izdatog od strane ZZZ CG od 18.4.2017.god.);
- lista prijavljenih kandidata na oglas br.2583 od 20.4.2017.god;
- odluka o izboru kandidata br.2624 od 20.4.2017.god;
- ugovor o radu br.60/37 od 21.4.2017.god;
- prijava o zasnivanju –prestanku radnog odnosa od 25.4.2017.god.

U odnosu na zaposlenu I.V. dostavljena je sledeća dokumentacija:

- zahtjev za raspisivanje oglasa za prijem radnika od 17.2.2014.god;
- odluka o raspisivanju oglasa br.1305 od 17.2.2014.god;
- prijava o slobodnom radnom mjestu od 17.2.2014.god;
- prijava na oglas I.V. br.1454 od 20.2.2014.god (uz koju je dostavila diplomu o položenom maturskom ispitu od 23.8.1999.god, izvod iz evidencije ličnog kartona nezaposlenog lica izdatog od ZZZ CG 20.2.2014.god, uvjerenje o položenom kursu poznavanja personalnog računara od 16.2.1999.god i radnu knjižicu kao dokaz o ispunjavanju uslova u pogledu radnog iskustva);
- lista prijavljenih kandidata na oglas br.1808 od 28.2.2014.god;
- Odluka o izboru kandidata br.1847 od 3.3.2014.god;
- Ugovor o radu br.60/278 od 4.3.2014.god;
- Prijava o zasnivanju –prestanku radnog odnosa od 7.3.2014.god.

U odnosu na zaposlenog S.R. dostavljena je sledeća dokumentacija:

- zahtjev za raspisivanje oglasa za prijem radnika od 4.3.2016.god;
- odluka o raspisivanju oglasa br.1487 od 4.3.2016.god;
- prijava o slobodnom radnom mjestu od 9.3.2016.god;
- prijava na oglas S.R. br.1755 od 14.3.2016.god (uz koju je dostavio svjedočanstvo o stečenom stepenu stručne sprema od juna 1989.god, uvjerenje od ZZZ CG 18.3.2016.god kojim se potvrđuje da je imenovani nezaposleno lice i radnu knjižicu kao dokaz o ispunjavanju uslova u pogledu radnog iskustva);
- lista prijavljenih kandidata na oglas br.1989 od 17.3.2016.god;
- Odluka o izboru kandidata br.3334 od 4.5.2016.god;
- Ugovor o radu br.60/53 od 4.5.2016.god;
- Prijava o zasnivanju –prestanku radnog odnosa od 18.5.2016.god.

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz marta meseca 2014.godine, kao i kasnijim Pravilnikom, predviđena su radna mjesta Kontrolora za bezbjednost imovine i lica kao i radno mjesto Saradnika za administrativne poslove, oba radna mjesta se nalaze u Službi unutrašnje kontrole. Naime, za radno mjesto Kontrolora za bezbjednost imovine i lica je predviđen nivo - podnivo kvalifikacija VII-1 stepen, visoko obrazovanje u obimu od 240 kredita CSPK (Spec.Sci menadžer u poslovno-civilnoj bezbjednosti), sa radnim iskustvom u trajanju od 9 meseci. Uvidom u dokumentaciju je konstatovano da je M.S. ispunjavao uslove predviđene Aktom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Takođe, za radno mjesto Saradnika za administrativne poslove je predviđen nivo-podnivo kvalifikacija IV-1 stepen, srednje obrazovanje u obimu od 240 kredita CSPK i poznavanje rada na računaru, sa radnim iskustvom u trajanju od 6 meseci. Uvidom u dokumentaciju je konstatovano da je I.V. ispunjavala uslove predviđene Aktom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Dio sistematizacije koji se odnosi na radno mjesto službenika S.R. nije dostavljen od strane Željezničke infrastrukture Crne Gore, ali se iz liste kandidata prijavljenih kandidata br.1989 od 17.marta 2016. godine konstatuje da je za radno mjesto električara u Sektoru za održavanje građevinske infrastrukture-Služba za održavanje zgrada, kao uslov traženo nivo-podnivo kvalifikacije IV-2 stepen, obrazovanje elektro struke u obimu- elektromehaničar-specijalista, 6 meseci

radnog iskustva i odgovarajuća zdravstvena grupa. Uvidom u dokumentaciju je konstatovano da je S.R. ispunjavao uslove navedene u oglasu za radno mjesto električara.

Na kraju, ističe se da je za svako radno mjesto objavljen javni oglas na kojem su se mogla prijaviti sva zainteresovana lica koja ispunjavaju uslove tražene oglasom, kao i činjenica da nije bilo žalbi na Odluke o izboru kandidata, ukazuje da u konkretnim slučajevima nije bilo radnji odgovornih lica u ŽICG AD Podgorica koje bi ukazivale na postojanje korupcije.

Dana 29.05.2018.godine, Agencija je od ŽICG uz izjašnjenje zatražila i sledeću dokumentaciju:

- Prethodno traženo - cjelokupna dokumentacija koju su dostavili prijavljeni kandidati koji nijesu primljeni u radni odnos;

- ukoliko su primljeni kandidati M.S., S.R. i I.V. i dalje u radnom odnosu u Vašem privrednom društvu, cjelokupnu dokumentaciju koja se odnosi na njihovo ponovno zasnivanje-produženje radnog odnosa, kao i dokumentaciju koju su dostavili drugi kandidati a koji nijesu primljeni u radni odnos;

Dana 07.06.2018.godine, "Željeznička infrastruktura Crne Gore" a.d. Podgorica je dostavila odgovor u kojem je navela:

Da za lica koja su bila prijavljena na predmetne oglase, nijesu u mogućnosti da dostave dokumentaciju koju su isti dostavili, iz razloga jer je ista vraćena kandidatima nakon završenog oglasa kao što i nalažu propisi, ali da ovom prilikom dostavljaju dopise uz koje je vraćena dokumentacija kandidatima koji nijesu izabrani po oglasima.

U prilog je dostavljeno Obavještenje br.2748 od 26.04.2017.godine po oglasu za radno mjesto Kontrolor za bezbjednost imovine i lica, kao i Obavještenja br.2378, 2359, 2414, 2411, 2409, 2408, 2407, 2406, 2405, 2404, 2403, 2402, 2401, 2400, 2399 od 13.03.2014.godine i Prijave br. 1643, br.1609 i 1425 sa konstatacijom da je kandidat preuzeo dokumentaciju koju je priložio po oglasu a odnosi se na radno mjesto Saradnik na administrativne poslove. Ističu da se iz liste prijavljenih kandidata po predmetnim oglasima koje su dostavljene Agenciji uz dopis od 19.01.2018.godine, mogu utvrditi imena lica koja su se prijavila na oglas.

Dalje se navodi da su M.S., S.R. i I.V. i dalje u radnom odnosu u ŽICG, s tim što je M.S. produžen ugovor o radu od 26.01.2018.godine na određeno vrijeme u trajanju od 9 mjeseci, sa S.R. je dana 27.02.2018.godine zaključen ugovor o radu na neodređeno vrijeme (dokumentacija je dostavljena uz dopis br.3282 od 13.04.2018.godine) dok je I.V. shodno ugovoru o radu br.60/442 od 04.12.2014.godine zasnovala radni odnos na neodređeno vrijeme.

U prilogu je dostavljeno: Ugovor o radu za M.S. br.60/11 od 26.01.2018.godine, ugovor o radu za S.R. br.60/55 od 27.02.2018.godine i ugovor o radu za I.V. br.60/442 od 04.12.2014.godine.

U dijelu koji se odnosi na traženje podataka da li se gđin P.V. nalazi u srodničkim odnosima sa M.S., S.R., kao i da li je I.V. supruga imenovanog, ističu da je za svako radno mjesto raspisan javni konkurs na kojem su se mogla prijaviti sva zainteresovana lica, kao i da su nakon toga neposredni organizatori procesa rada u sektorima u kojima su se primali zaposleni dali predlog izvršnom direktoru o prijemu kandidata, na osnovu kojeg predloga je izvršni direktor donio odluku o prijemu kandidata. Ističu da nijedno radno mjesto za koje je raspisan oglas nije bilo iz Sektora u kojem je u tom periodu P.V. vršio funkciju direktora, kao i da na odluke o izboru kandidata nije bilo žalbi. Na kraju se u izjašnjenju "Željezničke infrastrukture Crne Gore" a.d. Podgorica ističe da s obzirom da je u njihovom društvu zaposleno 786 radnika, prosto je nemoguće znati da li je neko u rodbinskoj vezi sa P.V.

Radi potpunog i pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja u konkretnoj stvari, dana 24.10.2018.godine, Agencija je Upravi za inspekcijske poslove – Odsjeku za inspekciju rada uputila Inicijativu za pokretanje postupka inspekcijskog nadzora a koji se odnosi na nesprovođenje zakonom predviđenih procedura i konkursa i zaposlenja M.S., M.S., S.R., i I.V.

Dana 27.11.2018.godine, Uprava za inspekcijske poslove – Odsjek za inspekciju rada dopisom br.0204/1-948/2 je obavijestio Agenciju o izvršenom inspekcijskom nadzoru i dostavio Izvještaj u kojem se navodi sledeće:

„Inspekcijskim nadzorom od 20.11.2018.godine je utvrđeno da su zaposleni M.S., S.R. i I.V. zasnovali radni odnos na određeno vrijeme na osnovu prijave slobodnog radnog mjesta, odnosno raspisanog oglasa od strane poslodavca „Željeznička infrastruktura CG“ A.D. Podgorica. Nadalje je utvrđeno da je zaposlena I.V.

istekom ugovora o radu na određeno vrijeme nastavila da radi na osnovu ugovora o radu na neodređeno vrijeme i da sa tim u vezi nisu utvrđene nepravilnosti, jer postoji kontinuitet u radu imenovane. Kada je riječ o zaposlenima M.S. i S.R. utvrđeno je da su imenovani na osnovu raspisanog oglasa zasnovali radni odnos na određeno vrijeme i da su u vrijeme vršenja nadzora takođe u radnom odnosu, M.S. na određeno vrijeme, a S.R. na neodređeno vrijeme. Međutim, utvrđeno je da je poslodavac bio u obavezi da nakon isteka ugovora o radu na određeno vrijeme koji su bili zaključeni sa ovim licima na osnovu raspisanog oglasa, ponovo Zavodu za zapošljavanje CG prijavi slobodna radna mjesta radi praćenja ponude i tražnje i na tržištu rada za obavljanje poslova radnih mjesta koje obavljaju M.S. i S.R.

Zbog činjenice da poslodavac nije Zavodu za zapošljavanje CG prijavio slobodna radna mjesta radi praćenja ponude i na tržištu rada inspektora rada će shodno svojim ovlašćenjima podnijeti Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka. Konačno, vezano za navode u inicijativi da se provjere činjenice vezano za zasnivanje radnog odnosa M.S, utvrđeno je da poslodavac ne zapošljava lice sa tim imenom i prezimenom“.

RELEVANTNI PROPISI

Ustavom Crne Gore (“ Sl.list CG “ br.1/2007) je propisano:

„Crna Gora jemči i štiti prava i slobode.

Prava i slobode su nepovredivi.

Svako je obavezan da poštuje prava i slobode drugih“. - član 6

„Zabranjena je svaka neposredna ili posredna diskriminacija, po bilo kom osnovu“. - član 8 stav 1

“Svako ima pravo na jednaku zaštitu svojih prava i sloboda”. – član 19

“Svako ima pravo na rad, na slobodan izbor zanimanja i zapošljavanja, na pravične i humane uslove rada i na zaštitu za vrijeme nezaposlenosti”.- član 62

Zakonom o radu ("Službeni list CG", br. 49/2008, 88/2009 - drugi zakon, 26/2009, 26/2010 - drugi zakon, 59/2011, 66/2012, 31/2014, 53/2014) je propisano:

"Radni odnos je odnos po osnovu rada između zaposlenog i poslodavca koji se zasniva ugovorom o radu, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom". -član 3

"Zabranjena je neposredna i posredna diskriminacija lica koja traže zaposlenje, kao i zaposlenih, s obzirom na pol, rođenje, jezik, rasu, vjeru, boju kože, starost, trudnoću, zdravstveno stanje, odnosno invalidnost, nacionalnost, bračni status, porodične obaveze, seksualno opredjeljenje, političko ili drugo uvjerenje, socijalno porijeklo, imovno stanje, članstvo u političkim i sindikalnim organizacijama ili neko drugo lično svojstvo". -član 5

"Neposredna diskriminacija, u smislu ovog zakona, jeste svako postupanje uzrokovano nekim od osnova iz člana 5 ovog zakona kojim se lice koje traži zaposlenje, kao i zaposleni stavlja u nepovoljniji položaj u odnosu na druga lica u istoj ili sličnoj situaciji.

Posredna diskriminacija, u smislu ovog zakona, postoji kada određena odredba, kriterijum ili praksa stavlja ili bi stavila u nepovoljniji položaj u odnosu na druga lica, lice koje traži zaposlenje kao i zaposleno lice, zbog određenog svojstva, statusa, opredjeljenja ili uvjerenja". -član 6

"Diskriminacija iz čl. 5 i 6 ovog zakona zabranjena je u odnosu na:

- uslove zapošljavanja i izbor kandidata za obavljanje određenog posla;*
- uslove rada i sva prava iz radnog odnosa;*
- obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje;*
- napredovanje na poslu;*
- otkaz ugovora o radu.*

Odredbe ugovora o radu kojima se utvrđuje diskriminacija po nekom od osnova iz čl. 5 i 6 ovog zakona su ništave". -član 7

"Ugovor o radu može zaključiti lice koje ispunjava opšte uslove predviđene ovim zakonom i posebne uslove predviđene zakonom, drugim propisima i aktom o sistematizaciji.

Opšti uslovi, u smislu stava 1 ovog člana, su: da je lice navršilo najmanje 15 godina života i da ima opštu zdravstvenu sposobnost.

Lice sa invaliditetom, koje je zdravstveno osposobljeno za rad na odgovarajućim poslovima, može zaključiti ugovor o radu pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno”. - član 16

“Lice koje namjerava da zaključi ugovor o radu dužno je da poslodavcu dostavi dokaze o ispunjenosti uslova za rad na poslovima za koje zasniva radni odnos utvrđenih aktom o sistematizaciji.

Poslodavac ne može od lica zahtijevati podatke o porodičnom, odnosno bračnom statusu i planiranju porodice, kao ni dostavljanje isprava i drugih dokaza koji nijesu od neposrednog značaja za obavljanje poslova za koje zasniva radni odnos, odnosno zaključuje ugovor o radu, niti davanje izjave o otkazu ugovora o radu od strane tog lica.

Poslodavac ne može da uslovljava zasnivanje radnog odnosa, odnosno zaključivanje ugovora o radu dokazom o trudnoći, osim ako se radi o poslovima kod kojih postoji znatan rizik za zdravlje žene i djeteta utvrđen od strane nadležnog zdravstvenog organa”. -član 18

“Radni odnos zasniva se zaključivanjem ugovora o radu.

Ugovor o radu zaključuju zaposleni i poslodavac.

Ugovor o radu smatra se zaključenim kad ga potpišu zaposleni i poslodavac, ili lice koje on ovlasti”. – član 21

“Ugovor o radu zaključuje se prije stupanja na rad, u pisanom obliku.

Ako poslodavac sa zaposlenim ne zaključi ugovor o radu u skladu sa stavom 1 ovog člana, smatra se da je zaposleni zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme danom stupanja na rad, ako zaposleni prihvati zaposlenje.

U slučaju iz stava 2 ovog člana poslodavac je dužan da, u roku od tri dana od dana stupanja na rad, zaključi ugovor o radu na neodređeno vrijeme”. – član 22

“Ugovor o radu sadrži:

1) naziv i sjedište poslodavca;

- 2) ime i prezime zaposlenog, mjesto prebivališta, odnosno boravištva zaposlenog;
- 3) jedinstveni matični broj zaposlenog, odnosno lični identifikacioni broj u slučaju stranog državljanina;
- 4) vrstu i stepen stručne spreme zaposlenog, odnosno nivoa obrazovanja i zanimanja;
- 5) vrstu i opis poslova koji zaposleni treba da obavlja;
- 6) mjesto rada;
- 7) vrijeme na koje se zasniva radni odnos (na neodređeno ili određeno vrijeme);
- 8) trajanje ugovora o radu na određeno vrijeme;
- 9) dan stupanja na rad;
- 10) radno vrijeme (puno, nepuno ili skraćeno);
- 11) iznos osnovne zarade, visinu koeficijenta i elemente za utvrđivanje radnog učinka, naknade zarade, uvećane zarade i druga primanja zaposlenog;
- 12) rokove za isplatu zarade i drugih primanja na koja zaposleni ima pravo;
- 13) način korišćenja odmora u toku rada, dnevnog i sedmičnog odmora, godišnjeg odmora, praznika i drugih odsustava sa rada, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom.

2) Ugovorom o radu mogu se ugovoriti i druga prava i obaveze, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom.

3) Na prava i obaveze koja nijesu utvrđena ugovorom o radu primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona i kolektivnog ugovora". – član 23

"Ugovor o radu zaključuje se po pravilu na neodređeno vrijeme.

(2) Ugovor o radu na neodređeno vrijeme obavezuje ugovorne strane dok ga jedna od njih ne otkaže ili dok ne prestane na drugi način određen ovim zakonom.

(3) Ako ugovorom o radu nije određeno vrijeme na koje je zaključen, smatra se da je zaključen na neodređeno vrijeme". – član 24

"Ugovor o radu može se zaključiti na određeno vrijeme, radi obavljanja poslova čije je trajanje iz objektivnih razloga unaprijed određeno ili je uslovljeno nastupanjem okolnosti ili događaja koji se nijesu mogli predvidjeti. Poslodavac, sa istim zaposlenim, ne može zaključiti jedan ili više ugovora o radu iz stava 1 ovog člana, ukoliko je njihovo trajanje, neprekidno ili sa prekidima, duže od 24 mjeseca.

Prekid kraći od 60 dana ne smatra se prekidom u smislu stava 2 ovog člana. Izuzetno od stava 2 ovog člana, ugovor o radu na određeno vrijeme može trajati i duže od 24 mjeseca, samo ako je to potrebno zbog zamjene privremeno odsutnog zaposlenog, obavljanja sezonskih poslova ili rada na određenom projektu do okončanja tog projekta, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom.

Zaposleni koji je zaključio ugovor o radu na određeno vrijeme ima ista prava, obaveze i odgovornosti iz rada i po osnovu rada dok ugovor traje, kao i zaposleni koji je zaključio ugovor o radu na neodređeno vrijeme”. – član 25

“Zaposleni ostvaruje prava i obaveze iz radnog odnosa danom stupanja na rad. Ako zaposleni ne stupi na rad sa danom utvrđenim ugovorom o radu, smatra se da nije zasnovao radni odnos, osim ako je spriječen da stupi na rad iz opravdanih razloga u skladu sa kolektivnim ugovorom ili ako se poslodavac i zaposleni drukčije dogovore”. – član 27

“Poslodavac je dužan da prijavi zaposlenog na obavezno socijalno osiguranje (zdravstveno, penzijsko i invalidsko osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti) u skladu sa zakonom, danom stupanja na rad.

Kopiju prijave iz stava 1 ovog člana poslodavac je dužan da zaposlenom uruči najkasnije u roku od 10 dana od dana stupanja na rad”. – član 28

“Prijavljivanje slobodnih radnih mjesta poslodavac vrši na način i po postupku utvrđenim posebnim zakonom”. -član 36

Zakonom o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti (“Sl.list CG”, br.14/2010, 40/2011, 45/2012, br.20/2015) je propisano:

- “Ostvarivanje prava po osnovu nezaposlenosti zasniva se na načelima:*
- slobode u izboru zanimanja i radnog mjesta;*
 - zabrane diskriminacije;*
 - rodne ravnopravnosti;*
 - afirmativne akcije usmjerene prema teže zapošljivim licima;*

- nepristrasnosti nosioca poslova zapošljavanja;
- besplatnosti obavljanja poslova zapošljavanja". -član 5

"Poslodavac je dužan da Zavodu, radi praćenja ponude i tražnje na tržištu rada, prijavi slobodna radna mjesta.

Pod slobodnim radnim mjestima, u smislu stava 1 ovog člana, ukoliko posebnim zakonom nije drukčije uređeno, ne smatraju se slučajevi:

kada postoji potreba da se istekom prethodnog ugovora o radu sa istim zaposlenim zaključi novi ugovor o radu na određeno ili neodređeno vrijeme;

kada postoji potreba da se zaposleni rasporedi na drugo radno mjesto kod istog poslodavca;

preuzimanja zaposlenog na osnovu sporazuma poslodavaca, uz njegovu saglasnost". -član 26

"Zavod je dužan da slobodno radno mjesto poslodavca oglasi na oglasnoj tabli i internet stranici Zavoda i u medijima, u roku od dva radna dana od dana prijavljivanja.

Poslodavac iz stava 1 ovog člana, informiše učesnike o ishodu oglasa.

Radi vođenja evidencije o nezaposlenim licima, poslodavac je dužan da Zavod obavijesti o zasnivanju radnog odnosa sa nezaposlenim licem u roku od pet dana od dana zasnivanja radnog odnosa.

Sredstva za javno oglašavanje slobodnog radnog mjesta obezbjeđuje Zavod". - član 27

"Informisanje o mogućnostima i uslovima zapošljavanja su aktivnosti nosilaca poslova zapošljavanja kojima se licu koje traži zaposlenje, poslodavcu i drugom licu pružaju informacije: o prijavljenim slobodnim radnim mjestima, uslovima za zasnivanje radnog odnosa, mogućnostima za profesionalnu orijentaciju, uslovima, načinu i postupku sticanja nacionalne stručne kvalifikacije, posredovanju u zapošljavanju i drugim mjerama utvrđenim ovim zakonom". -član 32

Zakonom o sprječavanju korupcije (“ Sl.list CG “, br.53/14) je propisano:

“Javni interes je materijalni i nematerijalni interes za dobro i prosperitet svih građana pod jednakim uslovima” – član 6 stav 1 tačka 1

“ Ovlašćeni službenik dužan je da, po službenoj dužnosti, pribavi podatke i obavještenja o činjenicama koje su neophodne za vođenje postupka i odlučivanje, o kojima službenu evidenciju vode nadležni državni organi, organi državne uprave i opštine, odnosno javna preduzeća, privredna društva, ustanove ili druga pravna i fizička lica “. – član 35 stav 2

“ Organi, pravna i fizička lica iz stava 2 ovog člana dužni su da, u roku i na način koji odredi Agencija, dostave tražene podatke i obavještenja, odnosno stave na uvid traženu dokumentaciju u skladu sa zakonom”. – član 35 stav 3

“ Zviždač koji ima opravdane razloge da sumnja u ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, može podnijeti prijavu u skladu sa ovim zakonom” – član 44 stav 1

“Ugrožavanje javnog interesa, u smislu ovog zakona, podrazumijeva povredu propisa, etičkih pravila ili mogućnost nastanka takve povrede koja je izazvala, izaziva ili prijeti da izazove opasnost po život, zdravlje i bezbjednost ljudi i životne sredine, povredu ljudskih prava ili materijalnu i nematerijalnu štetu po državu ili pravno i fizičko lice, kao i radnju koja ima za cilj da se za takvu povredu ne sazna” – član 44 stav 2

“ Na osnovu sprovedenog postupka po prijavi iz člana 51 ovog zakona, Agencija sačinjava mišljenje o postojanju ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije”

Kad Agencija utvrdi da je došlo do ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, mišljenje sadrži i preporuku o tome šta treba preduzeti da bi se ugrožavanje spriječilo, kao i rok za postupanje po preporuci i obavješćavanje Agencije o tome”. – član 52

Standardi antikorupcijskih tijela (ACA standardi)

Standard 4 – integritet i objektivnost

“Integritet se može definisati kao djelovanje ili postojanje u skladu sa moralnim vrijednostima, normama i pravilima, važećim u kontekstu okvira u kojem se djeluje. U javnoj upravi, integritet se odnosi na poštenje i pouzdanost pri obavljanju službenih dužnosti, i predstavlja suprotnost korupciji ili zloupotrebi funkcije za privatne svrhe.“

ZAKLJUČAK

Nakon sprovedenog ispitnog postupka, ocjene provedenih dokaza, kako pojedinačno, tako i u njihovoj međusobnoj povezanosti, Agencija je utvrdila da ne postoji ugrožavanje javnog interesa u postupku sprovođenja zakonom predviđenih procedura za zapošljavanje u privrednom društvu “Željeznička infrastruktura Crne Gore” a.d. Podgorica.

Prema zakonskoj definiciji ugrožavanje javnog interesa podrazumijeva **povredu propisa**, etičkih pravila ili mogućnost nastanka takve povrede koja je izazvala, izaziva ili prijeti da izazove opasnost po život, zdravlje i bezbjednost ljudi i životne sredine, povredu ljudskih prava ili materijalnu i nematerijalnu štetu po državu ili pravno i fizičko lice, kao i radnju koja ima za cilj da se za takvu povredu ne sazna.

U izjašnjenju “Željezničke infrastrukture Crne Gore” je navedeno da lice M.S. nije zaposleno u njihovom privrednom društvu, što je i konstatovano od strane inspekcije rada.

Naime, kako je u članu 26 Zakona o radu propisano: “*ako zaposleni nastavi da radi kod poslodavca nakon isteka roka na koji je zaključio ugovor o radu, smatra se da je ugovor o radu zaključen na neodređeno vrijeme ako zaposleni pristane na takvo zaposlenje*”, uzimajući u obzir navedenu zakonsku odredbu, te znajući da je nakon raspisanog oglasa i izvršenog izbora kadnidata I.V. Ugovor o radu na određeno zaključila 03.03.2014.godine u trajanju od 9 mjeseci, kao i da je Ugovor o radu na neodređeno zaključila 04.12.2014.godine, konstatuje se da je u odnosu

na zaposlenje imenovane na određeno, a kasnije i na neodređeno, cjelokupni postupak zapošljavanja sproveden u skladu sa pozitivnim propisima kojima se reguliše navedena oblast, odnosno kojima se regulišu radno-pravni odnosi, kao i da je sve bilo u skladu sa podzakonskim aktima i aktima privrednog društva.

Nadalje, u odnosu na zaposlenje M.S. koji je i dalje u radnom odnosu u ŽICG, nakon raspisanog oglasa i izvršenog izbora kandidata imenovani je Ugovor o radu br.60/37 na određeno zaključio 21.04.2017.godine, dok je Ugovor o radu br.60/11 na određeno, imenovani zaključio sa poslodavcem dana 26.01.2018.godine, a kojem **nije prethodilo prijavljivanje slobodnog radnog mjesta Zavodu za zapošljavanje CG**, što je propisano članom 26 Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti u kojem se navodi da je "poslodavac dužan da Zavodu, radi praćenja ponude i tražnje na tržištu rada, prijavi slobodna radna mjesta",.

Takođe, zaposleni S.R. je nakon raspisanog oglasa i izvršenog izbora kandidata zaključio Ugovor o radu br.60/53 na određeno dana 04.05.2016.godine, dok je nakon raspisanog oglasa i izvršenog izbora kandidata zaključio Ugovor o radu br.60/55 na neodređeno sa poslodavcem dana 27.02.2018.godine, kojem takođe kao ni u slučaju sa prethodnim oglasom nije prethodilo prijavljivanje slobodnog radnog mjesta Zavodu za zapošljavanje CG. a koje nepravilnosti je utvrdila nadležna Inspekcija rada i preduzela zakonske mjere iz okvira svoje nadležnosti.

Presudom Vrhovnog suda Crne Gore, Rev. 510/17 od 10. 5. 2017.godine konstatovano je slijedeće:

"Naime, čl. 26 Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti ("Sl. list CG", br. 14/10 i 40/11) je propisana obaveza poslodavca da Zavodu za zapošljavanje Crne Gore prijavi slobodna radna mjesta, radi praćenja ponude i tražnje na tržištu rada, a čl. 27 st. 1 i 2 istog zakona propisana je obaveza Zavoda da slobodno radno mjesto oglasi na oglasnoj tabli, a po zahtjevu poslodavca. Međutim, pravilnim tumačenjem citiranih odredbi, se da zaključiti da je **javno oglašavanje bez pravnog značaja za zasnivanje zakonitog radnog odnosa** iz prostog razloga što je svrha sadašnjih zakonskih rješenja izmještanje oglasa sa terena radnog odnosa na teren tržišta rada. Prednje znači, da je postupak zasnivanja radnog odnosa kod poslodavca sveden na pregovaranje radnika i poslodavca, zaključenje ugovora o radu i stupanje

zaposlenog na rad. Dakle, javno oglašavanje ne predstavlja konstitutivni elemenat zakonito zasnovanog radnog odnosa”.

Inspekcija rada je u svom izvještaju konstatovala, da zbog neprimjenjivanja odredbi člana 26 Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti u kojem se navodi da je *“poslodavac dužan da Zavodu, radi praćenja ponude i tražnje na tržištu rada, prijavi slobodna radna mjesta”*, postoji prekršajna odgovornost privrednog društva.

U konkretnom, odredba člana 26 Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti je informativnog i statističkog karaktera, pa se može konstatovati da je prekršajna odgovornost ona mjera koja je dovoljna, sa kojom se postiže svrha prekršajnih sankcija, a konkretno znači: *jačanje morala i uticaja na razvijanje društvene odgovornosti, poštovanje pravnog sistem, izražavanje društvenog prekora učiniocu zbog izvršenog prekršaja i da se utiče na njega i sva ostala lica da ubuduće ne čine prekršaj.*

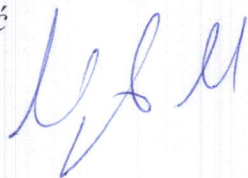
Naime, nakon sprovedenog postupka se može konstatovati da je cjelokupni postupak zapošljavanja službenika u Željezničkoj infrastrukturi CG sproveden u skladu sa zakonom.

Iz prethodno navedenog, s jedne strane, može se konstatovati da je prilikom isteka ugovora o radu zaposlenih M.S. i S.R. privredno društvo bilo u zakonskoj obavezi da prijavi slobodna radna mjesta Zavodu za zapošljavanje Crne Gore, što nije učinilo, ali sa druge strane, obzirom da se radi o službenicima koji su već određeni vremenski period bili zaposleni kod privrednog subjekta, ne može se govoriti da je samim (ne)postupanjem odnosno neprijavljivanjem slobodnog radnog mjesta Zavodu za zapošljavanje Crne Gore poslodavac imao namjeru i na kraju mogao uticati na zakonitost zasnivanja radnog odnosa. Iako je nadležni organ u ovom dijelu utvrdio nepravilnosti koje se odnose na neprijavljivanje slobodnih radnih mjesta Zavodu za zapošljavanje Crne Gore, to, shodno važećim propisima, nije od značaja za zakonito zasnivanje radnog odnosa, te u konkretnom slučaju utvrđena nepravilnost nije od uticaja za drugačije mišljenje Agencije.

Shodno svemu prethodno navedenom, na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja, te ocjene dokaza, pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima, Agencija za sprječavanje korupcije je ustanovila da u konkretnom postupku ne postoji ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije.

Samostalni savjetnik I,

Mirko Martić

NAČELNICA

Kristina Braletić

